

SISZÁN TŰL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban étvéve.
Egész évre ..... 16 k.
Negyedévre ..... 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
ünnap utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 6.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 299. szám.

Nagyvárad.

Kedd 1913. december 30

A Rét fejlesztése.

Szomorú időköt élünk. A gazdasági pangás sorvasztó hatása érezhető minden téren. A helyzet súlyát keservesen érzi az állam, érzi a város és érezzük mindannyian.

A kereskedelem, forgalom, kereslet nélkül napra kinlódik, már aki bírja; aki nem bírja a csőd egzisztenciákat emésztő molochjába vész; az ipar pang, a műhelyek elnéptelenednek, ölbe tett kezekkel tétlenségre van kárhoytatva a munkaerő, pusztul az iparos, vagy a legjobb esetben nyomorogva huzza egymásután a napokat.

Ilyen sanyaru körülmények között természetesen városfejlesztésről beszélni ez időszerint nem lehet, különösen olyan fejlesztésről, amely tetemes költséget igényelne.

Azonban ez az áldatlan állapot nem követeli, hogy már most azután ne igyekezzék a város legalább az olyan dolgokat megvalósítani, a melyek vagy egyáltalán nem vagy csak csekély mértékben vennék igénybe a város anyagi erejét.

Ilyenül kínálkozik a Rét városrész fejlesztése.

A harmadik vashid végre-valahára megnyílt s ezáltal ezen városrész fejlődésének egyik legnagyobb előfeltételéhez jutott. Az új hidhoz vezető ut azonban, amint az jelenleg ki van jelölve, éppen nem alkalmas arra, hogy a vármegye egyik legnépesebb vidékének a nagyváradí piacon gravitáló forgalma akadálytalanul lebonyolítható legyen.

Ezt érezte, előre látta a városi mérnöki hivatal, midőn tervet ké-

sztett egy új utvonagra, amely a biharpüspöki uttól Temető-utcán át vezetne a harmadik vashidhoz.

A mostani viszonyok azonban, elismerjük, nem alkalmasak az új ut elkészítésére, mert tetemes költséggel terhelnék meg a város üreségtől kongó kasszáját.

Addig is azonban, míg a város pénzügyi helyzete javul, legalább annyit tegyen meg a város a Rét fejlesztése érdekében.

A városi villamos vasut bizonyos jövedelem elérése után újabb vonalak építésére kötelezhető.

Ugy tudjuk, hogy a villamos vasut már elérte azt a jövedelmet, amely a szerződésben új vonalak építésére ki van kötve. A városnak első sorban volna érdeke, hogy utána nézzen ennek a dolognak s amennyiben a szerződés szerű kötelezettsége beállott a villamosvasutársaságnak, szorítsa rá, hogy a Rétre és a harmadik vashidhoz építse ki a villamos pályát. Ez első rendű, eminens érdeke a Rét városrésznek s óriási mérvben előmozdítaná ezen városrész fejlődését.

Ugy tudjuk, hogy ezen új vonal kiépítése a villamosvasutársaságnál sem találkozónék ellenzésre, mert már régen tervben van ezen vonal kiépítése.

Véleményünk szerint ez a befektetés a villamosvasutársaságra sem járna veszteséggel, mert a Rét ezidőszerint Nagyvárad legsűrűbben lakott része; a forgalom óriási, amelyet még jobban emel most az új vashid megnyitása.

A másik régi óhaja a Rét városrésznek, hogy piacot kapjon. Nem olyan piacot kívánnak, amely ver-

senyezzen a kis és nagy piaccal, hanem csak napi élelmiszer piac felállításáról van szó, amelyen a legszükségesebb napi élelmi cikkeket beszerezhetnék, hogy ne kényszerüljenek minden csekélységért a távol fekvő Szent László-térre fáradni, vagy kétszeres árért a szatócsboltokban beszerezni azokat.

Egy ilyen piac helyéül alkalmas hely van Széles-utcán, Füzes-utcán, vagy Uri- és Szaniszló-utca végén. A piac forgalmát biztosítaná a Rét sűrű lakossága.

A piac felállítása a városnak alig kerülne számbavehető költségébe, a városrész lakosságának pedig tetemes előnyöket nyujtana.

Ajánljuk mindkét dolgot a város vezetőségének figyelmébe.

A főrendiház ülése.

A főrendiház tegnap délelőtt ülést tartott, hogy a legsürgősebb törvényjavaslatokat még ebben az évben elintézhesse. E javaslatok között volt a jövő év első felére szóló állami költségvetés is, amit éppen úgy vita nélkül elfogadtak, mint a napirendre kitűzött többi törvényjavaslatot.

A napirend letárgyalása után Csernoch János hercegprímás szólalt fel. Hivatkozva a hagyományos királyhűségre, amellyel a magyar nép királya iránt viseltetik, a közelgő újév alkalmából megemlékezik a királyról. (A főrendek és a kormány tagjai felállnak.) A lefolyt nagy megpróbáltatások után hódolattal és tisztelettel tekintünk a trónra és koronás királyunkra, aki mikor Európa egy része lángba borult, a békeállásait megőrizte számunkra.

Indítványozza, hatalmazza fel a főrendiház elnökét, hogy a főrendiház szerenesei kívánatait tolmácsolja a király előtt.

ORVOSILAG TÖBB SZÁZ ESET BENAJÁNLAV.
TELEFON 10-39. □ TELEFON 10-39.

KEPESELEK
ORVOSIKÖTSZERÉSZ ÜZLETE
NAGY-VÁRAD „SAS-PASSAGE”
ATJÁRÓ. Ajánlja saját készítményü

sérvkötőit,

anatómiai sérvkötők,

szuszpenzoriumok, fecskendők és beteg-
ápolási cikkeit, u. m. egyenestartók,
haskötők, ágytálak, bidég,
amelyek a sérvet álán-
dóan visszatartják, múltá-
bak és n.úvétagok, gummi cikkek, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikkek.
Külön próbaterelem női és férfi kiszolgálásra. :: Óriási nagyraktár :: Tisztviselők és iparosoknak árendésmény.

A főrendek az indítványt éljenzéssel elfogadták.

Szmrecsányi Lajos egri érsek indítványára a főrendház elismerését fejezi ki báró Jósika Samunak a tárgyalás tapintatos vezetéséért. Ezzel az ülés véget ért.

A horvát országgyűlés.

A zágrábi országgyűlésen keletkezett botrányról már megemlékeztünk.

A botrány késő éjjelig tartott s csak reggel fele csendesedett le.

A botrányos ülés folytatásáról a következőket adjuk:

A zágrábi országgyűlésnek szombat este kezdődött ülése vasárnap hajnali három óra körül a többség teljes győzelmével végződött. A többségnek következetes és erélyes eljárásával sikerült a közjogi ellenzék ama kísérletét megghusítani, amelylyel a kisebbség akaratát igyekezett a Házra erőszakolni. A Staresevics és a Frank pártiak a lármás jelenetekkel nem akadályozhatták meg az országgyűlés megalakulását.

Az egynegyed 1 után történt megszakítás után háromnegyed 2 óra körül nyitották meg ismét az ülést és Tuskán korelnök közölte, hogy a Ház áttér az elnök és a jegyzők megválasztására. E kijelentés jelt adott a Frank és a Staresevics-pártiaknak arra, hogy újra kezdjék obstrukciós zajongásukat. Az ellenzék automobiltulkökkel, tamburinokkal, cintányérokkel és réztálcákkal fülsiketítő zajt csapott.

Hervoj képviselő a jegyzők asztalára állott és ott döngötte a kezében levő írógépfelelet. Mellette állott Persics, aki teljes erővel egy automobiltulköbe fujt. A láрма közepette a többség tagjai leadták szavazó céduláikat.

A szavazás a nagy zajban tovább folyt. Tuskán korelnök végül kihirdette az eredményt, amely szerint Medakovics Bogdánt elnökké, Magdiés Perot első és Lukinics Edét második alelnökké választották meg. Mindhármán a koalíció tagjai. A koalíciós és a pártonkívüli unionisták együttesen szavaztak a jelöltekre. Ötvenhét szavazólapot adtak be.

Az ellenzék nem szavazott. A többség a választás eredményének kihirdetését zajos zsvió! kiáltással s tapssal fogadta, míg az ellenzék gunyos közbekialtásokat hallatott. Ugyancsak folyton tartó láрма közepette választották meg a jegyzőket is és pedig Simeonovics-Cókics dr., Jovics Giga, Wilder Venceszlav koalíciós és Zatlika ellenzéki képviselőket. Ez az ellenzék egyedüli képviselője az elnökségben.

Tuskán korelnök köszönetet mondott ezután a többségnek, hogy támogatta nehéz feladata megoldásában. Majd átadta a helyét Medakovics elnöknek, mire a többség zsvió Tuskán! zsvió Medakovics kiáltásokban tör ki.

Az ellenzék Mileusnics korelnököt részesítette ovációban, aki éjjel fél háromkor a házszabályok egy példányát ledobta a földre és elhagyta az elnöki emelvényt, végre fölállt székéből.

Medakovics elnök köszönetet mondott a háznak, hogy immár harmadizben helyezi e díszes helyre. Mindenkor tudatában volt az országgyűlés, a nép és a legmagasabb ténnyezők iránt tartozó felelősségének és e felelősség tudatában továbbra is tárgyilago-

san és határozottan fog eljárni, hogy az országgyűlés méltóságát, tekintélyét és becsületét megóvja. Az országgyűlésnek szabadnak kell lennie, de dolgoznia kell.

A bizottságokat megválasztották. Az elnök ezután bejelentette, hogy a házszabályoknak megfelelően haladéktalanul jelentést tesz a felségnek a Ház megalakulásáról, majd Zagorác képviselőnek megadta a szólás jogát.

Zagorác a Staresevics-párt nevében tiltakozott ama mód ellen, a melyen megalakították a Házat és kijelentette, hogy a többség erőszakkal vitte keresztül akaratát.

Medakovics elnök cáfolta ezt, végül bejelentette, hogy a következő javaslatok érkeztek a Ház elé: A juniusig való indeminálás, a Magyarországgal való pénzügyi kiegyezés másfélévi meghosszabbítása és a költségvetési év megváltoztatása.

Ezután az ülés éjjel három óra körül véget ért.

VILLANYVILÁGÍTÁS NÉGY BIHARI KÖZSÉGBEN.

Hódít a kultúra.

Kulturális eseményről kapunk hírt a bihari hegyek közül. Ott, ahol eddig csak a nap világított és éjszakára ama országosan ismert bihari sötétség borult a vidékre, fellobbant az első villanyláng. Örvedetes esemény ez közgazdasági és közbiztonsági szempontból is. De főképpen azért sietünk tüzet rakni körülötte, mert ha egy kicsit, de mégis segít elosztatni sötét Biharország felől a balhiedelmet, hogy itt kultúrátlan, vad vidékek, vad népek laknak, akik csak akkor rakják le a fejszét, amikor a városba jönnek. Otthon és az erdőkön azzal kóborognak.

A nagyszabású terv Tenkéről indult ki. Már régi vágya ennek az erős fejlődésű, vidéki városkának, hogy utcáit villannyal világítsa. A közbiztonsági állapotok hallatlan elfajulása mindinkább égetőbbé tették a villanyvilágítás kérdését.

Tekintettel a nehéz viszonyokra, igen nagy áldozatot jelent, hogy mégis sikerült keresztülvinni és megvalósítani a tervet.

Elvitázhatatlan érdeme van e tekintetben Fráter Emil főszolgabírónak, aki nagy agítálással és lelkesedéssel állott az akció élére. Minden erejével arra törekedett a kiváló főbíró, hogy kiemelje a vidéket szörnyű elhagyatottságából. És ez fényesen sikerült is.

Ugyanis Tenkén kívül még három község határozta el, hogy igénybe veszi a villanyvilágítást. Ez a három község: Tulka, Kávásd és Tenkegörcbed.

A villanytelep Nagyszalontán van. Ezzel kötött szerződést a négy község. Nagyszalontától Tenkéig ragyogó sáv fog húzódni, de korántsem a kultúra határaként. Örömmel siettek csatlakozni Tenkéhez a többi, utvonalba eső községek és aránylagosan vállalták a felszerelési költségeket.

Tenke község 3000 koronát, Tulka 700,

Kávásd 200 és Tenkegörcbed 500 koronát áldoz a villanyvilágítás bevezetésére. A községekben száz lépésnyire lesznek egymástól a villanykörtek.

Igaz, hogy ez elég szerény világítás, de ez is több, mint amennyit remélni lehetett. A községek tekintélyes forgalomnak örvedenek, hetivásárookra igen sokan igyekeznek s ha meggondoljuk, hogy ez a vidék soha sem volt a legbiztonságosabb, úgy igen nagy nyereségnek kell tartani a száz lépéses villanylámpákat is.

Tenkegörcbednek különösen plébánosa: Kópis József buzgólkodott, hogy meglegyen a „villanyvilágítása”. Őmellette Fildán Aurél jegyző volt erősen rajta, hogy a község ne zárkózzék el a világosság elől. Eötvös Béla főjegyző pedig Tenkén pártfogolta a villany bevezetését.

A közhasználat mellett igen nagy számban jelentkeztek magánosok, akik lakásaikba is bevezették a luxuriózus fényt, ami természetesen ezen a vidéken egyenesen szenzáció számba megy. Az összes községházak, a jegyzői lakok, sőt Kávásdon a templom is villanyfényvel vannak világítva. A villany e nagyszabású használatának másik magyarázata az, hogy a nagyszalontai gyár igen kedvezményes árakat számít s csak a felszerelés kerül nagyobb összegbe. De ez bizonyos idő elteltével a község tulajdonába megy át.

Tangó és Lux a két ügyes rendőr-kutya.

*

Pár hónap mulva fürge kutyák fognak szerepelni a detektivek s nyomozó rendőrtisztek mellett. A nagyvárosok rendőrsége megfizethetetlen hasznát veszi a rendőr-kutyáknak s temérdek mozikép, rendőri krónika, bűnügyi regény illusztrálja a kitűnő kutyák képességét. Sötét bűnesetekben igen sokszor a rendőr-kutyák vezettek nyomra.

Különösen azok a városok siettek rendőrségüket ellátni ezzel a nélkülözhetetlen nyomozó eszközzel, amelyekben az apacsélet erősen kivirágzott. Rendőrnek nincs nagyobb segítsége és apacsnak nagyobb ellen-sége a rendőr-kutyánál.

Magyarországon legutóbb Esztergomban volt rendőr-kutya verseny, amelyen meglepő eredményeket produkáltak. Az ország rendőrkapitányai elragadtatással beszéltek a Politzeihundok bravurjairól és a nagyváradiak közül Jánossy Gyula főkapitány-helyettes és Egely Alajos kapitány vettek közösen két remek kölyökkutyát.

A két kutya tegnap érkezett meg a rendőrségre egy hatalmas ládában. Áruk 90 korona volt. Igen nemes családból származik a két okos állat. A mellékelt jegyzéken ki van tüntetve, hogy apjuk és nagyapjuk háromszor nyert első díjat. Ez csak jó ajánlólevél.

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készíttetnek

Fehér János kötszergyárában Rákóczi-ut, (Bémer-tér.)

ahol óriási választékban kaphatók: Irigátorok, fecskendők, gumiharisnyák szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti** és **betegápolási** cikkek.

Mentőszekrények nagy raktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban és kitűnő kivitelben készíttetnek. Telefon 419

A kutyákat Egely Alajos fogja tanítani s bejelentette Gerő Ármin főkapitánynak is, aki helyeslőleg vette tudomásul és Vas Károly detektívet rendelte ki, a kapitány mellé oktató-segédül.

Remélhetőleg Egely kapitány a kutyaoktatás terén is olyan kitűnő eredményt ér el, mint a legénység tanításában. Nyole hét alatt be lehet tanítani a kutyákat s attól kezdve vígan fognak szökdösni a detektívek oldalán. Mert a két tulajdonos hajlandó a városnak adni a kutyákat, csak a tanításhoz szükséges eszközöket (ugró mérce, vattázott öltöny) fedezze a város. A vattázott ruha azért szükséges, hogy a tanítás alatt a kutyaharapást ne érezze a „médiüm“.

De ne felejtjük el kiemelni a két kutya szenzációs nevét. A himet *Tangó*-nak, a nőstényt *Lux*-nak hívják. Jóhangzásu, divatos nevek.

A schizmapör főtárgyalása.

Az orosz fizgatók monstre-bünperének tárgyalását tegnap délelőtt kezdette meg a debreceni törvényszék dr. Tóth Aurél táblabíró elnöklelésével Máramarosszigetre delegált főtárgyalási tanácsa. A szavazó-bírák dr. Ujfalussy József és dr. Jeney György törvényszéki bírák voltak. A vádat dr. Illés Andor máramarosszigeti vezetőügyész képviselte, a tolmácsi tisztet Darvay Sándor máramarosszigeti törvényszéki hités rutén tolmács látta el. A száznoleven vádlott és a kétszáznegyvenöt tanu közül egy sem beszél magyarul.

Dr. Tóth Aurél táblabíró reggel kilenc órakor nyitotta meg a főtárgyalást. Vádelejtés folytán csak nyolevannégy vádlott jelent meg a mai főtárgyaláson.

Az elnök megnyitván a főtárgyalást, jelzi, hogy mivel a vádlottak csak ruténul beszélnek, tolmács segítségével hallgatják ki őket. Az első vádlott, akit beszólítottak a terembe, Petróczy Demeter. Ez oroszul jelentkezik:

— Cujje. (Itt vagyok.)

Ezután egymásután jelentkeztek a vádlottak, mind oroszul. Az első, aki magyarul jelentkezett a bíróság előtt, Nefajló György. Majd azok a vádlottak következnek, a kik vizsgálati fogságban vannak, számszerint huszonötön. Az utolsó közöttük a fővádlott, Kabalyuk Sándor. Igazi Krisztus-arc. A mikor a terembe lép, minden tekintet rászegződik. Kabalyuk Sándor a kérdésekre magyarul felel és magyarul jelentkezik. A vádlottak nagy része nem kíván védőt, mert nem tud fizetni.

A vádirat felolvasása után a vádlottak kihallgatása következett. Az első vádlott, akit a bíróság kihallgatott, Vorobesuk György volt.

Vorobesuk György negyvenhét éves görög katolikus kisbirtokos először az általános kérdésekre felel.

Az elnök: Ön lázítással, izgatással és megvesztegetéssel van vádolva. A mikor az Oroszországból jövő levelezést lefoglalták, ön a határrendőrség egy szolgáját meg akarta vesztegetni, hogy a levelezést fogja el.

A vádlott: Ezt a vádat nem érdemeltem meg.

— Bűnösnek érzi magát?

— Kérem, ezt nem tudom! Senki sem lehet a maga bírója.

— De mint magyar ember, mint magyar polgár érzi, hogy bűnös?

— Tudtommal nem. Mások vittek a dologba?

Ezután a vádlott elmondja az elnök kérdéseire, hogy bár tényleg részt vett a schizmatikus mozgalmakban, de nem tudta, hogy ezzel államellenes cselekedetet követ el.

Régi ismeretség fűzte őt az öreg Kabalyukhoz és fiához, akik kápolnát emeltettek. Szerzetes akart lenni és hozzájuk fordult tanácsért. Ezek azt mondták neki, hogy legigazibb szerzetesek az oroszországi Bazilok, akiknek Kiebben van klastromuk.

Ezután izgalmas jelenet következett. A vádlott kijelentette az elnök kérdésére, hogy a cárt nem ismeri el a g. keleti egyház fejének.

— Csak első fia, de nem feje az egyháznak, — mondotta ismételve.

Majd rátért, hogy Kabalyuk hogyan akarta kiszöktetni őt. A határon öreg szerzetes képében várta.

A kihallgatás estig tartott. Holnap 9 óra-
kor folytatják.

Görög Olga szőnyegei.

Titokzatos tolvaj a művésznő lakásában.

Görög Olga, a kitűnő hangu énekesnő, mint rendesen, tegnapelőtt délelőtt is próbán volt. A művésznőt el szokta kísérni a színházhoz nővére is. Tegnapelőtt azonban Görög Olga édesanyja is eltávozott a lakásból, úgy, hogy csak a cseléd maradt odahaza.

Déli fél egyig tartott a próba, amikor a művésznő hazament ebédelni. Akkor már mindenki odahaza volt. Ebéd után feltűnt, hogy a lépcsőházban szétterülő szőnyegek közül a két legértékesebb hiányzik.

Rögtön előhívták a szobaleányt, aki azonban semmiféle felvilágosítással nem tudott szolgálni. Tüvétték az egész lakást, de a szőnyegek nem kerültek elő.

Végre sok vallatás után a szobalány bevallotta, hogy:

— Az öreg nagyságos asszony után nem esuktam be a lépcsőház ajtaját.

Görög Sándor, a művésznő öccse azonnal felszaladt a rendőrségre, ahol ismeretlen tettes ellen feljelentést tett.

A szőnyegek mindössze 200 korona értékét képviselnek, azonban nagyon kedves emlékek fűződnek szép tarkán himzett virágaihoz.

A szőnyeget, mint az első forró siker jutalmát hordozta magával Görög Olga és most tessék, itt, Nagyváradon lelketlen emberek ellopják! Hát nem borzasztó ez?

A rendőrség nagyon erélyes nyomozást indított a vakmerő szőnyegtolvaj ellen.

A 48-as honvédek kérelme.

Azok, kik az egész világ előtt fényessé tették a magyar nevet, azok, akik azt hitték, hogy a hazát szeretni annyit tesz, mint annak polgárait szeretni, s akik e szeretetből éltüket kockáztatták, oda állva a golyók elé; azok, kik bebizonyították a világnak, hogy van életerő e népben, hogy e nép akar és képes élni; legendás idők legendás emberei ma tehetetlen aggastyánok, azok fordulnak hozzánk kérő szavukkal: „Adjatok, adjatok, amit Isten adott!”

A 48-as honvéd-egylet a következő kérelmet intézi a nagyközönséghez:

Minél jobban eljárnak az idők felettünk, annál súlyosabban érezzük a létért való küzködés nehézségeit. A kik akarnának is tisztességes és felemelő munkával szemébe nézni a megélhetés nyomasztó viszonyainak, az öregségtől megbénított karral 80 éven felüli korban már tehetetlenül állanak ezzel a leg-súlyosabb csapással szemben. Egyesületünk teljesen ki van merítve. Karácsonykor, a szeretet nagy ünnepén is csak 5-5 koronát tudunk juttatni azoknak, kik szívük vérért, lelkük forró lelkesedését ajánlották fel hajdan, hogy az ország nemcsak gazdaságilag, de minden tekintetben nagy és megelégedett legyen.

Most kérni vagyunk kénytelenek, hogy a tél hidege, a nélkülözések irtózatossága ellen megvédjük azokat, kik a hazáért, a mai nemzedék kényelméért és boldogságáért nem könnyelműen, de szent lelkesedéssel mindenüket áldozták. Viszonzásul és eszerében az aggság nagy átkával a tehetlenséggel küzködő 48-as honvédek nevében kérjük, hogy bármi csekély adományokkal sziveskedjenek felkeresni egyesületünket.

Hazafias tisztelettel: A biharvármegyei és nagyvárad 1848-49-iki honvédegylet elnöksége.

Benedek államtitkár távozása.

Egyetemi körökben beszélnek, hogy Benedek Sándor, közoktatásügyi államtitkár legközelebb megválk állásától és a közigazgatási bíróság másodelnökévé nevezik ki Szilassy Aladár helyére, Benedek helyére dr. Hosszay Lajos műegyetemi tanár, orsz. képviselő kerül, a ki el is bucsuzott már a műegyetemen. A Benedek távozásáról szóló hír is e bucsu kapcsán terjedt el.

A szerb miniszterelnök expozéja.

A miniszteri tanács ülést tartott, a melyben a kabinet hivatalban maradásáról tanácskozott. Este hat órakor a miniszteri tanácskozás véget ért.

Jankovics közmunkaminiszter kijelentette, hogy a kormány elhatározta, hogy az ó-radikális párt kongresszusának határozatára való tekintettel egyelőre hivatalában marad, azonban kérni fogja az ó-radikális pártot, hogy a többség tagjai jelenjenek meg a szkupstina ülésén, hogy a kormány ismét zavarba ne jöjjön.

Kováts Kálmán

mű-asztalos

Nagyvárad, Vámház-utca 33. (Gázgyárral szemben.)

Készít: egyszerű és mű-butó-
rokat, teljes lakásberende-
zés, valamint mindennemű asztalos
munkákat. Állandó raktár bel- és kül-
földitzáraz anyagokból. Telefon 99. sz.

**A cipődivat
ujdonságai**
ARANYI
cipőáruházába
megérkeztek.
Telefon 512 sz. Telefon 512. sz.

Uri Jehérnemű, «*FOWNE*s»
keztyű, «*Habig*» kalap, ere-
deti **ANGOL CIPO**
egyedüli raktár
Róth M. Utódánál.

..FIREK..

*** Az eperjesi püspök felszen-
telése.** A Magyar Kurir jelenti: Dr. Novák
Istvánnak, az új eperjesi püspöknek felszen-
telése nem — mint eredetileg tervezték —
január 9-én, vagyis a görög karácsony har-
madik napján, hanem január 11-én, vasár-
nap lesz. A szentelés szertartását az ungvári
székesegyházban Papp Antal munkácsi me-
gyéspüspök fogja végezni, Fischer Colbrie
Agost kassai megyéspüspök és dr. Lányi
József tinnini felszentelt püspök segédle-
tével.

*** Új vasutvonal Nagyváradtól—
Rontóir.** A Nagyváradi Városi Vasut rész-
vénytársaság tudvalevőleg előmunkálati en-
gedélyt nyert a kereskedelmi miniszertől a
váradvelencei vasutállomástól Rontó álló-
máig vezetendő vasutvonalra. A közigaz-
gatási bejárást ma, kedden, december 30-án
délelőtt tartják meg. Mint értesülünk, *Han-*
kovits Ferenc a fürdővasut engedményese,
tiltakozását jelenti be a vasutvonal létesítése
iránt.

* Pásztorjáték Hosszupályiban.
Lélekemelő élvezetben volt részük vasárnap
a hosszupályi katolikus híveknek. Az isko-
lások gyermekek pásztorjátékot adtak elő Szabó
Béla kántortanító rendezésében. Az iskola-
termet szorongásig megtöltötte a közönség,
amely az előadás után melegen ünnepelte
a népszerű kántort fáradhatatlan buzgal-
máért.

* A csendőrök tanudija. Eddig
igen sok nézeteltérésre adott okot az, hogy
a csendőröknek nem minden esetben állapi-
tották meg tanudiját. Így a rendőri büntető
eljárások alkalmával akárhányszor szerepel-
tek tanuként a csendőrök, egyáltalán nem
kaptak semmiféle tanudiját. Most a belügy-
miniszter körrendeletileg értesítette az összes
alispánokat, hogy a jövőben a rendőri büntető-
eljárás alkalmával a tanuként szereplő
csendőrök részére rendes tanudiját kell meg-
állapítani. A rendelet január 1-étől lép
életbe.

*** A főispán hivatalos vizsgálá-
lata.** Miskolczy Ferenc főispán a múlt hé-
ten fejezte be a járási fősolgabíróóságokon
a hivatalvizsgálatot és tegnap valóban meg-
legpetésszerűleg kezdte meg a központ-viz-
sgálását is. Déli fél egy órakor tudatta Mis-
kolczy az árvaszéki elnökkel, hogy délután
2 órakor hivatalvizsgálatot tart. Pár perc
alatt már üres volt az egész árvaszék. A
tisztségviselők sietve távoztak, hogy délután
pontosan jelenjenek meg a vizsgálaton. Két
órákor már Verner Kálmán árvaszéki elnök
szobájában volt a főispán és nyomban meg-
kezdte a vizsgálatot. Délután 5 óráig a hi-
vatal nagy részét megvizsgálta Miskolczy és
ma délelőtt folytatja útját a többi még meg-
nem vizsgált hivatalokban.

* Három új ezredtulajdonos. A
király, mint a hivatalos lap vasárnapi száma
jelenti, Bojnai Boroevics Szvetozár gyalog-
sági tábornokot, a 6. hadtest parancsnokát
és kassai vezénylő tábornokot az 51. gya-
logezred, Appel Mihály gyalogsági tábor-
nokot, a 15. hadtest parancsnokát és szera-
jevói vezénylő tábornokot a 70. gyaloge-
zred és Nádasi Tresztyánszky Károly lovassági
tábornokot a 4. hadtest parancsnokát és
budapesti vezénylő tábornokot a 8. huszár-
ezred tulajdonosaivá nevezte ki.

*** Katolikus tanítók a minisz-
ter előtt.** A Magyar Kurir jelenti: Az
Orsz. Kath. Tanügyi Tanács Gieswein Sán-
dor preláthus, orsz. képviselő vezetésével a
minap küldöttséggel tisztelgett a kultuszmi-
niszter előtt és előterjesztette a Kath. Tani-
tók Orsz. Bizottságának a tanítói nyugdíj-
törvény revíziója tárgyában hozott határozata
alapján megszerkesztett memorandumát. A
miniszter előzékenyen fogadta a küldöttséget
és annak előreboesátása után, hogy maga
is tisztában van azzal a visszás helyzettel,
melyet e téren 12 év mulasztása szült, meg-
ígérte, hogy a memorandumban foglalt esz-
méket tanulmányozni fogja s amennyiben az
államháztartás és egyéb körülmények enge-
dik, meg is fogja azokat valószínűsíteni. Ember
Károly ezután ismertette a miniszter előtt
azoknak a felekezeti jellegű irodalmi tani-
tók sanyaru helyzetét, akikről az 1913.
évi XVI. t.-c. kifejezetten nem gondoskodik.
A miniszter szívesen kijelentette, hogy bár
e törvény előnyei öreájuk is vonatkoznak, de
mert ez kifejezett formában nincs biztosítva,
rendeleti úton fog gondoskodni arról, hogy a
törvény ez értelemben való kiterjedése kife-
jezetten biztosítottassék. Ezután Ember Károly
újából a miniszter jóindulatába ajánlotta a
Magyar Kath. Iskolaegyesületnek az elmúlt
évben beterjesztett kérvényét, amelyben a
vallásalapból négyszázezer korona segély ki-
utalását kérte a katolikus tanítók betegse-
gélyző alapja javára. A miniszter kijelen-
tette, hogy az eszmét üdvösnek tartja és
hogy a kérést ezideig nem teljesítette, annak
egyedül az az oka, hogy a vallásalapban erre
a célra ezideig kellő fedezetet nem találtak.
Ha ez az akadály megszűnik, mi sem fog ut-
jában állani a kérelem teljesítésének.

*** Az árvák karácsonya Székely-
hidon.** Tegnap délután a Székelyhidon el-
helyezett 225 gyermekmenhelyi árva részére
rendezett karácsonyfa ünnepélyt az ottani in-
telligencia. Az ünnepély alkalmából a gazda-
gon megrakott karácsonyfa alatt négy-öt
gyermek csinos verseket szavalt, majd *Ko-*
vásznay Marcell fősolgabíró tartott lelkes
beszédet a gyermekekhez. A szép ünnepélyen

részvett az egész székelyhidi intelligencia.
A karácsonyfa izléses díszítése dr. Stettner
Jánosné, dr. Maday Sándorné, dr. Penkert
Mihályné, özv. Szadlovsky Sándorné, Ha-
jós nővérek és Ruff Margitka ügyes kezének
a műve volt.

* Kinevezés. A nagyváradi kir. ité-
lőtábla elnöke a vezetése alatt álló kir. ité-
lőtábla kerületébe *Lenkei* Árpád végzett
joghallgatót ideiglenes minőségű díjas jog-
gyakornokká nevezte ki.

*** Bucus Váradszentmárton-
ban.** Karácsony ünnepének másodnap-
ján volt Váradszentmártonban az István-napi
bucus. A szentmisét *Szmetka* L. Ödön fő-
gimnáziumi igazgató szolgáltatta, a szentbe-
szédet pedig *Péter* Ferenc kardói gör. kath.
lelkész mondta. A templom szorongásig
megtelt ájtatos hívekkel. Mise után *Fábián*
Imre premontrai áldozár, váradszentmártoni
plébános ebédet adott, melyen sokan vettek
részét.

* Új lap a vármegyében. Kará-
csy első napjával új hetilap indult meg
Ermihályfalván „Ermelléki Hírlap” címmel
Sipos János hírlapíró szerkesztésében. Az
élénk és változatos tartalmu újság jó ke-
resztény szellemű lapnak ígérkezik.

* Zabel őrnagy temetése. Vasár-
nap délelőtt 11 órakor nagy katonai pompá-
val temették el *Zabel* Miksa es. és kir.
tüzérőrnagyot a csapatkórházból. A teme-
tésen megjelent *Csanády* Ferenc altábor-
nagygyal élén az egész nagyváradi hely-
őrség tisztikara; kivonult a tüzérség 8 ágyu-
val. A temetési szertartást *Materny* Imre
ág. ev. lelkész végezte, amely után a csa-
lád koszorúival és a katonai jelvényekkel
díszített masszív érckoporsót feltették a hatos
fogatu diszkocsira és megindult a gyászme-
net, elől a koszorukat vivő virágkocsival. Az
ujvárosi köztemetőbe vitték ki a holttestet,
ahol ágyulóvések mellett helyezték örök-
nyugalomra az elhunytat. Igen sok koszo-
rut helyeztek a koporsóra. A díszes teme-
tést Weiszlovits Adolf és fia cég rendezte.

*** A montenegrói királyné álla-
pota.** Cetinjéből jelentik: Miléna királyné
állapota tegnap jelentősen rosszabbodott.
Leányát, Heléna olasz királynét tegnap
táviratban hívták édesanyja betegágyához.
Megérkezését mára várják. A királyné be-
tegsége és nagy kora következtében a ka-
tasztrófa bármely percében bekövetkezhetik.

* A virilisek névjegyzéke. Nagy-
váradi város legtöbb adót fizetőinek név-
jegyzéke, illetve a bíráló választmány ha-
tározata ellen tudvalevőleg több feleb-
bezés lett beadva, amelyekre nézve most ér-
kezett le a közigazgatási bíróság ítélete. A
legfelsőbb bíróság *Gaszner* Károly kápta-
lani uradalmi intéző felebbezésének helyt
adott a közigazgatási bíróság s gazdasági
akadémiai oklevele alapján adóját kétsze-
resen számítva, felvette a virilisek közé. —
Dr. *Perczel* Adolfnak a neje vagyona után
fizetett adót kétszeresen beszámította s így
szintén bekerül a virilisek közé. — Dr.
Grosz Imre felebbezését elutasította a köz-
igazgatási bíróság, mert nem igazolta, hogy
az adókövetése jogerős. Id. *Moskovits* Mór
is el lett utasítva, mert nem igazolta, hogy
adókönyve tévesen van kiállítva. — Horvát
Gasztáv panasza folytán *Rádl* Ödön, *Brü-*
der Jenő, *Ternyei* Antal, *Ullmann* Sándor
és *Lédig* Árpádra vonatkozólag vizsgálatot
rendelt el a közigazgatási bíróság.

* Tüntetnek a munkanélküliek Bécsben. A bécsi szociáldemokrata szakszervezetek vasárnap délelőtt gyűlést tartottak a munkanélküliek kérdésének tárgyában. A főváros több mint 50000 munkanélkülije gyűlt össze a külvárosokban és vonult a Rathaus felé, melynek nagyterme nem tudta befogadni az óriási tömeget, úgy hogy a Rathaus előtt lévő téren egy másik gyűlést is kellett tartani. A gyűléseken több képviselő is felszólalt és végül határozatban tiltakoztak a kormány és Bécs város községtanácsának erélytelensége és tehetetlensége ellen és követelték a munkanélküliekről való gondoskodást. A gyűlés után tüntető felvonulást rendeztek, melynek végén teljes rendben szétoszlottak.

* Merénylet egy képviselő ellen. Tegnap délelőtt tizenegy órakor az aradmegyei Kürtös község egyik utcáján Mladin Miklós ottani vendéglős háromszor rálőtt dr. Hámori László munkapárti képviselőre. A súlyosan sebesült Hámorit a gyógyszerterába vitték és ott bekötötték. Mladin felesége három hónap előtt az aradi lapokban nyílttéri közleményt akart elhelyezni, amelyben megfenyegette Hámorit, hogy agyonlövi, mert kifosztotta százezer korona vagyonából.

* Jótékonycélu előadás Derecskén. A derecskei kath. népiskola növendékei a községbeli szegény gyermekek felruházására f. hó 25-26-án előadták a „Bethemi bakter” c. pásztorjátékot. Előadás után három élőkép következett. A szereplők nagy erkölcsi sikere anyagilag is igen szépen kamatozott a szegény gyermekek részére. A pénztáros jelentése alapján a jótékony célra fennmaradó összeg 120 K, melyet a különböző hitközségek szegény gyermekei arányosan fognak megkapni. A darab előadása Rákos Imre kath. kántortanító érdeme. Munkájának hű segítőtársa és sikerének osztályosa özv. Burai Jánosné tanítónő. Munkájuknak szép eredménye a két előadás és önzetlen fáradozásuknak jutalma a szegények és árvaik köszönete.

Felülfizettek: Sárkány József 4, Krisztik Pál 2, Krisztik Pálné, Krisztik Károly, Dr. Mustó Sándor, Vadon Béla, Vajsz Antal, Tanos Pál 1-1 K, Pásztor István, Kubinyi Zoltán 80-80, Tóth András 50, Lehóczky János, Kiss Lajos, Szalay vasuti előlj., Cseh Margit 40-40, Kutasi Lajos, Berkovics Béla, Horváth József zenész, N. N., Horváth Dezső zenész 20-20, Bodó János, N. N. 10-10 fillér; összesen 16 K 90 f.

Fogadják e helyen is nemes adományukért a gyermekek köszönetét. Hasonlóképp köszönetet mond a rendezőség mindazoknak, kik butor, vagy egyéb diszlet kölcsönzésével hozzájárultak a darab sikeréhez.

* Katholikus Népszövetség Hosszupályiban. Nap mint nap érkezik a vármegye egy-egy helyéről a Katholikus népszövetségi szervezet megalakulásáról szóló hír. Legutóbb Hosszupályiban alakult meg a helyi szervezet karácsony másodnapján. A Szózat eléneklése után megválasztották igazgatóvá: Kovács Rezső plébánost, helyettes-igazgatóvá: Hubik György gör. kath. lelkészt s Szabó Béla kántortanítót, a vármegyei törvényhatóság tagját. Kovács Rezső plébános tartalmas beszédet mondott, melyben sorra cáfolta a Népszövetség ellen citálni szokott vádakát. A tagok száma még most is gyarapodóban van. Eddig száznál többen iratkoztak be.

* Kedves megbízóimnak és ismerőseimnek ez uton kívánok kellemes karácsonyi ünnepeket, egyben értesitem Önöket, hogy az ünnepek előtt a **Wolfram égők árát újra leszállítottam**, esziillárokat és billenő lámpákat nagyon olcsón árusítok úgy hogy ajándéknak a legcélszerűbb meglepetés. **Most érkezett** igen sok **villamos főző és vasaló**, amelyeket szintén nagyon olcsón árusítok. Kérem szives pártolásukat, tisztelettel Stern Bémer-tér 3. Telefon 556.

* Levágták Solymosi Elek lábát. Solymosi Elek, a régi Népszínház neves komikusa, súlyos betegen fekszik a Rókus-kórházban. Régi cukorbaja a minap igen súlyosra fordult. A lába elüszkösödött és a kezelőorvosok a belgyógyászati osztályról rögtön átvitették a sebészetre, mert operáció vált szükségessé. A beteget Makay Endre dr. tegnap reggel kilenc órakor operálta meg. Jobb lábát térdben levágta. A súlyos amputálás jól sikerült. Solymosi a délelőtti folyamán magához tért és most már sokkal jobban érzi magát.

* 3 utcai szoba és mellékhelyiségből álló lakás november hó 1-től kiadó, megtekinthető Schlauch-tér 30. hol a házmester nyújt bővebb felvilágosításokat. Lezámitoló és Jelzálogbank részvénytársaság.

Áruraktár leredukálása folytán mélyen leszállított árak Kossuth-utca elején.

Kertész S. Sándor

női divatáruházában.

Eladásra kerülnek a következő cikkek melynek minőségei elsőrendűek.

Kosztüm, ruha és bluz szövetek.

Selymek, bársonyok. Vásznak, schiffonok, asztalneműek.

Posztó, szövet, vászon, plüsch, és csipke függönyök. Ágy- és asztal terítő. Szőnyegek. Mosóbarhetek, zephierek és kartonok.

Kész női és férfi fehérneműek

Paplanok. Szőrmé árak.

Menyasszonyi kelengyék

Csipkék, himzések, harisnyák és bélésárak és itt még sok föl nem sorolt árucikkek.

Vidékre mintákat míg a raktár tart nagy készséggel küldök.

Telefon az egész vidékre 10-30.

* Botrányos jelenet Uri-utcán. Tegnap déli 12 órakor nagy botrányt csinált az uri-utcai posta épület előtt egy kabaréhölgy. A nő alaposan be volt csipve s a járókelőket valósággal inzultálta. Urinöket támadott meg, aljas szavakkal illette őket s a postáról hazasiető hivatalnokokat csókra invitálta. Nagy sokaság vette körül a botrányt csináló nőt, végre is egy cigány gyengéden ölébe vette öngagságát s hazavitte. Bizony furesa, hogy rendőrt egy vagyonért sem lehetett látni.

* Ingatlan eladás. Nagyteleky-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtekinthetők Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

x Csodaszép mézédész csemegeszőllő! Legoemesebb hazai és tiroli *fajalmák!* Óriási tiroli *maróni.* Valódi debreczeni *pároskolbász.* Kítűnő fehér és piros *hegyi-borok!* **MERTZ NÁNDOR** csemeges-üzletében, Körös-utca, Telefon 448. sz.

x Kossuth-utca 2. sz. alatti volt Szichta-féle üzlethelyiség 1914. május 1-től kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x Nagy játék vásár! Értesítjük a t. közönséget, hogy elköltözés miatt óriási játék raktáromat, u. m. francia babák, hintalovak, babakocsik, önműködő vasutak, gőzgépek, kinematograf, társasjátékok, Fröbel-féle kézimunkák, puskák, kardok, disztárgyak és plüsch árúknak stb., az előirt árakból 20 százalék engedménnyel árusítjuk. Miért is mindenkinek érdeke bevásárlásait karácsonyi ajándékokban nálunk eszközölni. Tisztelettel Klein Vilmos és Társa, Rákóczi-ut 18. — 1914. február 1-től Szent László-tér, Sas-épület (volt Radó áruház helyiségébe).

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

x Érdekében áll mindenkinek pénzt megtakarítani ha bevásárlást óhajt eszközölni a téli időnyre, előbb kereste fel az **Ungerleider Salamon** üzletét Szent János-utca 4. szám alatt, a hol férfi, női, gyermek trikók, lélekmelegítők, szövetek, kesztyűk, harisnyák, kamásnik, továbbá csipkék, szallagok, himzések mélyen leszállított árban beszerezhetők.

x Szöllős-utca 12. sz. házban több egyszoba s mellékhelyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

x Meghódította a hölgyeket Mlle JULIETTE elsőrendű mellifűző különlegességeivel Színház-utca 4. Adorján palota (Emke mellett.) Telefon szám 827.

x Vilmos német császárház udvari cukorka szállítója Berlinből «Hildebrand», újévi beköszöntő cukorkáinak kizárólagos eladási jogát Nagyváradon az ismert szakembernek Aszódy Mihálynak adta meg, melyre a nagyváradai és vidéki előkelő cukorka szakértő közönség szives figyelmét felhívom. Valamint nagy küldemény érkezett a világhírű Kugler Gerbaud cukorka és csokoládé bombonjaiból. Óriási raktár japán dobozokból. Fő-üzlet: Kossuth-utca, Sas palota. Fiók-üzlet: Rákóczi-ut. Vigyázat: nem Bémer-tér.

x Érdekében áll, hogy megrendeléseivel felkeresse *Biró László és Tsa* urinői- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak. modern szabás, elsőrendű munka *Sal Ferenc*-utca 17. Telefon 832 sz.

x **Az erdélyi kereskedelmi és automobilforgalmi r. t.** helybeni fiókja automobilonban, pneumatikokban, valamint az összes automobil-felszerelési és szükségleti eikkekben *Szilágyi Dezső-utca 6. szám* alatti (telefon 13-21.) telephelyén nagy raktárt tart. A cégnek modernül berendezett garages *Körház-utca 6. szám* alatt (telefon 13-52.) van, hol úgy a helyi, mint az átutazó automobilon a legideálisabb garaget találják és egyúttal szükségleteiket is a legelőnyösebben szerezhetik be.

x **ZOMBOR SANDOR** sebész-orvosi műszer-kötszer és testgyógyító gépek készítője. Nagyváradon, *Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt*, ahol villanyerőre berendezett műhelyében készít mindenféle fémcsiszólást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos árban.

x **Tölgyszőlőkaró** hegyezett, hasított 2 m. hosszban Berettyó-Széplak állomásról legalább egy waggon rakomány (cca. 4000 drb.) megrendelhető azonnali és későbbi szállításra a Polgári Takarékpénztár r. t. árusztályánál Nagyvárad, (Kossuth-utca.) Telefon 11-95.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad, Beöthy Ödön-utca 1. szám. Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a leg egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegcseelt vasoszlopok, tüveg házak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sűrítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelenek.

Előrendő modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076

x **Két jogász sétál a városban**, szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhett be mindenki *Nagy Sándor* férfi divatruha kereskedésében a *Zöldfa-utcán*, passagé-kapu mellett

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét a most megnyílt **Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Mérsékelt árak. *Nagy Sándor-u. 17.*

x **Ingyen javítjuk** a nálunk vásárolt harisnyákat. Állandó nagy raktár kész női, férfi és gyermek harisnyákban. Kötünk, fejelünk rendelés szerint, 24 fillértől kezdve a legfinomabb selyem harisnyáig. **Harisnyakötőde** *Bartos és Társa* (a Széchenyi-szállodával szemben *Rákóczi-ut 10.*) És a mi fő **„Bartos harisnyája tartós.”** Helyi és vidéki telefon-szám 1359.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukon mint aranyba foglalva szájpadlás nélkül, továbbá arany koronákat, csepfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

visszavont fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

x **Báli női atlasz cipők** minden színben és fehér bőr cipők 3 koronáért kaphatók, női chevron vagy boksz cipők 7 kor., férfi chevron v. boksz cipők 8 kor., fiu boksz cipő 35-39 számig 7 kor., divatos kemény kalap 4 kor., caloszik, téli cipők, fehérneműek, uri divatekkek legolcsóbban beszerezhetők *Feketénél*, *Szent János-utcán*, *Kis Pipa vendéglő* mellett.

x **Matyok Péter tambura zenekara a Korona-kávéházban.** Ma és minden este a Korona-kávéházban hangversenyez közkívánatra **Matyok Péter** (Paganini) tambura zenekara teljesen ujonnan szerződött tagokkal, a közkedvelt társulat magán- és duett számokkal működik közre. A gazdagon összeállított műsorból kiemelendő a közkedvelt *Gyöngyi* duett. A társulat tagjai: *Kővári Rózsika*, *Kővári Boriska*, *Simon Juliska*, *Kósa Böske* és *Juhász Ilonka* énekesnők. Naponta változatos műsor. Kezdeté este 8 órakor. Szabad bemenet. Szíves pártfogást kér **Matyok Péter** karmester.

x *Rimanóczy utca* szennációját képezik **Ujhelyi Rózához** érkezett eredei párisi modell kalapok, ezek karácsonyi ocasio árban árusítatnak el *Ujhelyi Rózánál*, *Rimanóczy utca 2 sz. Royal kávéházzal* szemben.

x **Ezerféle játék** fiúknak, leányoknak gyönyörű szép ajándéktárgyak, felnőtteknek ridikülök, manicűrök és fésű készletek nagy választékban kaphatók a *Párizsi Bazárban* *Sas* alatt

x **Ossi-tér 14. sz. házban** több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál *Kossuth-utca 6.*

**A legszebb
Ujévi kézimunkák
Tátray cégnél**

Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

„The Roosevelt Shoe“
amerikai cipők
12-50 és 16-50 kizárólag

Reichard Dezső
cégnél

*Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.*

Valódi PERZSA szőnyegek

és legfinomabb kivitelű **CSIL-LÁROK** óriási választékban a *Budapesti Irodalmi Könyvtárunkból* megérkeztek. Meglepő **OLCSÓ ÁRAK** míg a készlet tart. Megtekinthető **vételkényszer nélkül**

vétel **STERNBERG** és eladás régiség, ékszer és műkereskedés **Szt. László-tér, Kishídő.**

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Kedd: *Mozikirály.*
Szerda esti 7 órai kezdettel: *Tündérlak Magyarhonban.*
Csütörtökön délután: *Ripp wan Winkle.*
Este: *E. Kovács Mariska* felléptével: *Karenin Anna.*
Péntek: *Mozikirály.*
Szombat: *Mozikirály.*
Vasárnap délután: *Hónapos szoba.* Este *Cigányszerelem.*

A Mozikirály sikere. Az idegi szezon eddigi újdonságaihoz képest, páratlan az a siker, amelyet a *Mozikirály* aratott. A premiere óta nap-nap mellett zsufolt háznézi végig a *Mozikirályt* és pompásan mutat a darab sikerült ötletein és azokon a remek táncokon, amelyekkel ez az újdonság tele van. És bár e héten még kedden, pénteken, szombaton és vasárnap is műsoron lesz ez az újdonság, a közönség már elővételben gondoskodik a jegyekről, nehogy elkéssék és részese ne lehessen annak a pompás szórakozásnak, amelyet a *Mozikirály* nyújt.

A színház Sylvesztere. E hét szerdáján *Sylveszter* napján, este hét órakor kezdődik a színházi előadás, amely alkalommal a *Tündérlak Magyarhonban* című népszínmű kerül színre. Ez a par excellence alkalmi darab a maga regényes meseszövevével, már rég nem látott, de valamikor nagy sikereket aratott kedvenc műsordarabja a közönségnek.

Karenin Anna. Hosszu idő után újév napján lép fel először ismét *E. Kovács Mariska*, a jeles drámai művésznő, akinek minden egyes fellépte a nagyváradai színházi közönség számára valóban ünnepet jelent. *E. Kovács Mariska* újév napján *Karenin Anna*, a kiváló orosz drámában lép fel, a melynek címszerepét játsza.

Ripp wan Winkle. Újév napján a színház délutáni előadást tart, amelynek során *Ripp wan Winkle* kerül színre. Ez a régi acredited operette csak nemrég új betanulással, kitűnő előadásban volt műsoron és kiváló sikert aratott.

IRODÁLOM

Uj Idők. A szabadságharc idejében történi *Herczeg Ferenc* új regénye, *A hét sváb*, amelynek közlését most kezdi meg az *Uj Idők*. Ezenfölül közli *Rider Haggard* fantasztikus regényét, amelynek *Ayesha* visszatér a címe. Kiemeljük a mai szám tartalmából *Móricz Zsigmond*, *Krudy Gyula* és *Gábor József* novelláit és *Szép Ernő* Az egyszeri királyfi című mesejátékának részletét. Külön cikk számol be *Scott kapitány* naplójáról, a melyet számos gyönyörű délsarki kép díszít. *Kilényi Gyula* *Buenos-Airesi* levele: A tangó szülőföldjén, a divatos új tánéról mond el érdekes dolgokat, *Sigma* cikke, *Czóbel Minka*, *Szávai Gyula*, *Tóth Árpád* verse tartitja még a szövegrészt, míg az illusztrációk felölelik az elmúlt hét főbb eseményeit.

MULATSÁG

Müredvelőelőadás a Katholikus Legényegyletben.

A nagyváradai Kath. Legényegylet saját helyiségében (Teleki-utca 13.) 1914. január 1-én szinpadai felszerelés céljaira színelőadást rendez. Színre kerül:

AZ IGAZSÁG FELÉ.

Társadalmi színjáték 3 felvonásban. Irta: Erdősi Károly.

SZEMÉLYEK:

Balázs, lakatosmester	— — —	Kádár János
Rózsika, leánya	— — —	Marcicsék Etelka
Géza nevelt fia	— — —	Korbita József
Varju, szatócs	— — —	Papp János
Gábor	} segédek	Galló Lajos
Vendel		Henn Lajos
János	} Balázsnál	Csapek Ferenc
Koreszmáros		Ertsei Lajos
Istrán	— — —	Galló János

Történik az I. felvonás Balázs irodájában. II. felvonás Varju szatócsnál III. felvonás a „Munkásbarát” koreszmában. Idő jelenkor a fővárosban. — Kezdeté délután 4 órakor. Helyarák: számozott hely 1 kor. Ülőhely 60 fill. Allóhely 40 fill. Színlap 10 fillér. Szünetek alatt az egyleti zenekar Kreml Ferenc karmester vezetésével hangversenyez. Felülfizetéseket tekintettel a jótékony célra köszönettel veszünk és hirlapilag nyugtázzunk.

IGAZSÁG- SZOIGÁLTATÁS

Januári esküdtek.

Tegnap sorsolták ki a nagyváradai kir. törvényszéken a júniusi ciklusra az esküdteket Bary József elnöklete alatt.

A kisorsorolt esküdtek névsora a következő:

Rendes esküdtek:

Ifj. Katona Sándor földműves Nagyszalonta, Darvas István gyógyszerész, Flegmann Armin kereskedő, Ponteli Emil kereskedő, Feldmann József vendéglős Komádi, Jámbor Mihály Nagyszalonta, Halász Kálmán mérnök, K. Szücs János földműves Komádi, Szabó János szabó Nagyszalonta, Karger Sándor magánzó, Hízó Sándor földműves Nagyszalonta, dr. Kerekes Sándor ügyvéd Sarkad, Bonczos László Nagyszalonta, dr. Krüger Aladár ügyvéd Nagyvárad, Vigh István és Nagyszalonta, Hant Gyula, Kovács László rajztanár, dr. Wavrek Kálmán ügyvéd, Katona András földműves Csökmő, Fekete Mátyas tanító, Domján Sándor kereskedő Nagyszalonta, Gerlach János földműves Ujpalota, Kiss Ferenc férfiniszabó Nagyszalonta, Jónás Andor kereskedő, Lakatos József ny. tb. szolgabíró Nagyvárad, Kohn Benő kereskedő B.-keresztés, Kirchner Mór szállító Ványa Gábor kisbirtokos B.-Diószeg, dr. Adorján Emil ügyvéd, Béres István mészáros Váradszőlős.

Helyettes esküdtek:

Stich János gazdálkodó, Agárdi István mázoló, Gara Dániel kocsigyártó, Hodosi Géza, Hanga Pál kőműves, Boros Péter eszmadia, Borbély Márton bérkocsis, Danó György eszmadia, Dobozi János lakatos, Balajti Károly cipész.

Sipisták a vonaton.

Öt országosan ismert sipista, hamis kártyás ült tegnap a vádlottak padján a nagyváradai kir. törvényszék büntető-bírósága előtt. Névszerint: Klein Emil, Flesz Vilmos, Vácsi Gyula, Kohn Miklós és Orlandi József.

Nagyon ügyes fogást csinált a rendőrség, amikor kézrekerítette őket. Rendszeresen a nagyvárad-brassói vonaton szoktak manipulálni még pedig eredményesen. Nem egy utast fosztottak ki, kártyázás közben. Végül egy feljelentés a rendőrök kezére adta az egész finom társaságot. A dologban az a legérdekesebb, hogy egy hamiskártyás volt a feljelentő, valami Schwarz Mór, aki véletlenül nem ismerte ezt a bandát. Leült velük, gondolta, kitűnő fogás néz ki, azonban pechje volt, mert őt fosztották ki. A feljelentést megtette, azonban a tegnapi főtárgyaláson már nem mert megjelenni, mint tanu és sértett. Így azután, nem lévén bizonyíték, a bíróság mindössze meg nem engedett kártyajáték miatt ítélte el őket 2-2 napi fogságra.

A Wildburg-Szokol ügy. Részletesen foglalkoztunk annak idején báró Szepesi Szokol József és báró Wildburg Aladár szenzációs ügyével. Hatalmas örökösödési per folyik a két család között s e perből kifolyólag különféle hírlapi nyilatkozatok is láttak napvilágot. Ezek miatt rágalmazás és becsületsértés címén emelt vádat Szokoll báró, Wildburg Aladár báró ellen. A nagyváradai kir. törvényszék büntető-bírósága tegnapra tüzte ki az érdekes ügy tárgyalását. Szokoll József báró azonban nem jelent meg s így a tárgyalást el kellett napolni.

TÁVIRÁTOK

A sajtójavaslat mellett.

Sopron, dec. 29.

Sopron vármegye törvényhatósági bizottsága ma a sajtójavaslat mellett foglalt álláspontot és kéri fogják a Házat, hogy minél előbb emeljék törvényerőre.

Összeesküvés vagy államcsiny.

London, dec. 29.

Mint a Daily Telegraph jelenti, a bolgár kormány azt tanácsolta Ferdinánd királynak, hogy hagyja el Szófiát egy időre, mert a rendőrség a király ellen szőtt összeesküvést fedezett föl. A Daily Telegraph tudósítója azonban hozzáteszi, hogy a valószínűségben a bolgár kabinet államcsinyre készül és ezt a király távollétében akarja végrehajtani. Várna helyőrsége megtagadta az engedelmséget. Más részről ezt a hírt eddig nem erősítették meg.

A cár hadsereg-parancsa.

Paris, dec. 29.

Pétervári jelentés szerint a cár hadsereg-parancsot adott ki, amely szerint azok a tartalékosok, akiket már szeptember közepén el kellett volna bocsátani, áprilistól zászló alatt maradnak. Ez az intézkedés nem-

csak erre az évre, hanem a jövőre is szól. A Rosszija szerint azért volt rá szükség, hogy Oroszország el legyen készítve a minden tavasszal beálló háborús bonyodalmakra. Politikai körökben azonban azt hiszik, hogy az új intézkedés valódi oka az osztrák és magyar monarchia és Németország létszámemelése volt.

Terjed a pestis.

Pétervár, dec. 29.

A Nikolaj-vasutak területén terjed a szibériai pestis. Eddig tíz ember pusztult el, köztük négy vasuti alkalmazott. A vasut személyzete közt pánik tört ki és nagy tömegekben menekülnek a szolgálatból. A pestist valószínűen fertőzött ruhával hurcolták be. Eddig még semmit sem tettek a járvány terjedésének megakadályozására és megtiltották a járványról szóló hírek közlését.

A cárevics rosszabbul van.

Pétervár, dec. 29.

A trónörökös egészségi állapota ismét aggodalomra ad okot. A trónörökös az utolsó két-három napban rosszul volt, valószínűleg vérömlés következtében, a mit megerősített okozott.

Óriási vihar.

Berlin, dec. 29.

(Saját tud.) Egész Németországban óriási vihar dúl. Mérföldnyi távolságokra a földön hevernek a táviró oszlopok. A vasuti forgalom sok helyütt megakadt. Havazik az egész birodalomban.

A román paktum.

Budapest, dec. 29.

Szmrecsányi György legközelebb interpellálni fogja Tisza Istvánt, hogy mennyiben igaz a román paktum. Tisza válaszát döntő szóként várják ebben a lappangó ügyben.

Agyongázolt zsebto/vaj.

Zágráb, dec. 29.

Ma reggel a Károlyváros felől Zágrábba menő vonaton az utasok tettenértek két zsebto/vajt. A meglepett zsebmetszők leugrottak a robogó vonatról, az egyiket keresztül gázoltak a kerekek, a másik elmenekült.

A szerb trónörökös látogatása Bécsben.

Bécs, dec. 29.

Sándor herceg szerb trónörökös tegnap délután egy negyed hat órakor Nizzából ideérkezett. Kisérétében volt Pál szerb herceg, Péter király unokaöccse. A két herceget a pályaudvaron Jovanovics bécsi szerb követ, Lesjanin ezredes, katonai attasé és a követség tagjai várták. A hercegek behajtottak a városba és másfél óráig voltak ott. Hat óra ötvenegy perckor folytatták útjukat a keleti expresszrel Belgrád felé. A pályaudvaron megjelent Jovanovics követ, aki Budapestig elkísérte a trónörökösöt.

Vasuti szabadjegyek.**Bndapest, dec. 29.**

(Saját tud.) A kereskedelmi miniszter a vasuti szabadjegyeket és bérletjegyeket meghosszabbította 1914 január hó 31-ig.

Szenzációs rákoperáció.**London, dec. 29.**

Egész Amerika feszült izgalommal várja annak a rádiumkurának eredményét, amelynek Brenner Róbert képviselő, Newyersey kongresszusi tagja magát alávetette. Karácsony első napján megérkezett Washingtonba és dr Kally szanatóriumában még aznap megoperálták. Balvállán elfajult rosszindulatu nagy rákos daganata van, amelybe tizenegy metszést tettek és a tizenegy bevágásba ugyanannyi csőben összesen nyolcszázötven milligramm rádiumot vezettek be. Szombaton ugyanezekben a csővekben külsőleg alkalmazták a rádiumot.

Vasuti összeütközés.**Trier, dec. 29.**

A Kochem mellett levő Vilmos császáralagutban tegnap két tehervonat összeütközött. Két fékező életét veszítette, három vasuti alkalmazott megsebesült. Negyven kocsis összezúzódott. A forgalom két napra megakadt.

Regénycsarnok.**Modern Bar Kochba.**

— Regény. —

Irtá: Cseres Andor. 13.

— A kegyelmes ur? — riadt fel a szobapincér, — az már más.

— Szokott itt megfordulni?

— Nem, nem szokott, hanem ki ne ismerné a kegyelmes urat! — minden újság hozza az arcképét, nekünk megcsinálja az önálló magyar bankot, minket pincérek szavazókká fog tenni! — na nem mindeniket, mert a pikkolót felrugom, az nem szavaz oda, ahova én fogok szavazni! a kegyelmes ur éljen! — kérem, tessék itt maradni! talán még el is fog jönni a kegyelmes. Kati! — kiáltott ki az ajtón a szobapincér, a kegyelmes ur számára virág legyen mindennap! — Beszélhet nekem Boda, nem oda Buda! — itt én vagyok az ur. Kérem, tessék ide írni a lapra: Turai Hermína után Turay Barnabás képviselő.

Mielőtt azonban a leány oda irhatta volna a nevet, a szobapincér előzékenységből jegyezte a lapra: Ngos Turay Barnabás képviselő.

Grünblatt Hermína ezentul nem gondolt az ügygel, hanem mert már kissé későre járt az idő, a szobában levő díványon végig heveredett.

Egyszerre kopogtatnak az ajtón és belép dr Brinza Salamon.

Az ügyvéd ur finom eleganciával volt kiöltözve, kezén keztyű és az ujjai közt ezüst végű pálcát forgatott.

— Kedves Hermína! — szólt a heverésző hölgyhöz, — magát ugyan nehéz megtalálni.

A leány ijedten ugrott fel.

— Mi a szél hozta ide? — kérde a férfitől, — csak nem Grünblatt néven keresett!

— De épen ezen a néven kedves!

— Engem ugyan bemártott!

— De ki is emeltem. A portás a Grün-

blatt évről nem tudott semmit, a neveket még nem közölték vele, annyit azonban mondott, hogy az új hölgyvendég a második emelet 29. számú szobájában van. Nos, én tudtam, hogy ez maga. Itt azután ismét kérdeztem a szobaasszonytól a 29-es számú szoba új lakójának nevét és ő egyenesen és határozottan megmondotta, hogy Turai Hermína. Tetszik magának ez a név? — miért nem változtatja meg a Grünblatt nevet?

A leány hol kékült, hol zöldült ezek hallatára. Boda Dezső bizony nem érti a tréfát, ha megtudja, hogy álnevet adott le. A pénzbüntetés kimaradhatlan, pedig arra a pénzre, amit magával hozott, szüksége van, legalább addig, míg támogatóra lel.

— Mért kellett magának épen ma eljönnie? — sóhajtott fel a hölgy.

— Miért? Finoman és előkelően mondva, azért, mert nem akartam egyedül maradni szállóbeli lakásmon. Így gondolkoztam: dr Brinza Salamon, van itt egy szép leány, akinek én még nagy jövőt jósolok, ez a szép leány nem utasítja vissza a férfiak közeledését, főleg hogyha olyan varázsszerrel járnak körül, amelyen koronás fő van, menj, Salamon hozzá, vidd őt magaddal vacsorára.

— Az más! Kedves dr Brinza, — vágott közbe a leány, hogyha magának ilyen megvesztegető varázsszere van, mi nem fogjuk magunktól elutasítani.

— De kikötöm, hogy legalább a pezsgő köser legyen.

Hermína dr Brinzának nyujtotta karját és együtt lementek a felvonón, úgy beszélgetvén egymással, mintha jegyesek lettek volna.

A szálloda előtt berauto állott, beleültek és elrobogtak a Vadászkuirthöz címzett vendéglőbe.

Az új jegyespár belépte forrongásba hozta a felszolgáló személyzetet.

Volt erre ok, mert a leány, a fekete haju, kékszemű, piros arcú és mosolygós leány szép volt, szép, míg a férfi, kinek karján lépegetett, szépnek nem volt mondható, noha elegáns megjelenése arra mutatott, hogy előkelő férfi.

Egy asztalhoz telepedtek le, melynél senki sem ült.

Dr Brinza Salamon kiválóan tudta adni a férj szerepét. Legelsőbben is hirlapot hozatott és mielőtt bele temetkezett volna, oda fordult a nőhöz:

— Hermína, kérem, rendelkezék! — és miután ezt elvégezte, arcára borította a hirlapot és olvasott, olvasott rendületlenül.

Hermína rendelkezett.

Legelsőbben is a maga számára egy adag bélszint, az ur részére eszterházirostélyost, amit dr Brinza lelkéből utált, de most meg kellett mutatnia, hogy elegáns ember és megette.

— Mi az! — mondotta dr Brinza — még most sincs itt a pezsgő?

— Minőt parancsol méltóságod? — kérde az elősiető főpincér.

— Mum!

És a következő pillanatban durrogott a dugó.

A pincér legelsőbben Herminának töltött.

(Folyt. köv.)

Két középiskolát végzett fiu

nyomdász tanulónak

— fizetéssel — felvétetik

a Szent László-nyomdába.

NYILTÉR.**Ujévre**

mindenfajta fali és zseb-
órákat, ékszereket, ezüst
evőeszközöket

Ezüst cigaretta tárcákat

igen alkalmas ajándéktárgyak

SCHMUTZLERNEL

nagyon olcsón szerezhetők be.

Ócska arany és
ezüst beváltás!

KÖZGAZDASÁG**Budapesti értéktözsde.**

Magyar hitelrészvény	—	839.50
Osztrák hitelrészvény	—	633.—
4%-os koronajáradék	—	82.50
Osztr. magy. államv.	—	709.—
Jelzálogbank	—	436.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	525.—
Hazai bank	—	288.50
Magyar bank	—	537.50
Keresk. bank	—	3828.—
Rimamurányi	—	642.—
Salgótarjáni kőszén	—	738.50
M. Alt. Kőszénbánya	—	1008.—
Közuti vasut	—	629.75
Városi villamos	—	345.75

Gabona üzlet.

Októberi buza	—	11.—
Buza 1914. áprilisra	—	11.41
Októberi rozs	—	7.27
Áprilisi rozs (1914)	—	8.65
Októberi zab	—	7.93
Áprilisi zab (1914)	—	7.45
Tengeri 1914 májusra	—	6.60

A szerkesztésért felelős:

Dr. KRÜGER ALADÁR.**Meghívó.**

A Filléres Takarékos és Segélyszövetkezet 1914. január 8-án d. e. 9 órakor üzleti helyiségében (Bémer-tér 1.)

rendes évi közgyűlést

tart, amelyre a szövetkezet t. tagjait tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság évi jelentése a mérleg és zárszámadásokról és javaslata a nyereség hovaforvitása iránt
2. A felügyelő bizottság jelentése ugyanezekről.
3. A felmentvény megadása.
4. Az igazgató tanács kiegészítése.
5. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

Merza Kálmánszijgyártó, nyerges
és bőröndös mester

Nagyvárad, Szent János-utca 48. sz.

Raktáron tartok minden e szak-
mába vágó cikkeket, úgymint:
**disz- és igás-szerszá-
mot**, nyerges és versenyostoro-
kat. Kívánatra megrendelés után
is készítek a legegyszerűbbtől a
legdiszesebb kivitelig, **feltűnő
szolid árak mellett.**

Ha tisztán kezelt jó
minőségű és izléses
fűszer és csemegeárúkat

előnyösen és jó kiszolgálás mel-
lett óhajt beszerezni, keresse fel

Özv. Kádár Jánosné
elsőrangu fűszer és csemege kereskedését,
bor, pezsgő, déligyümölcsök és csokoládék nagy
raktára, kávé és tea közvetlen behozal.

A
jó bornak
nem kell ezégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy
mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult újonnan beren-
dezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kittiⁿ saját termései
borai, **előzékeny kiszolgálás**, szo-
lid polgári árak. **abonaszek naponta
felvételnek.**

NYÍRYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyleg női, férfi és
gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fé-
nyesre, csipke és szövet
függönyök, bútor szö-
vegek, papi és egyen-
ruhák vegyleg tisztit-
tatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.**PAPI RUHÁK.**

Tisztelettel értesítem a nagyságos és főtisz-
telendő papságot és a n. é. közönséget, hogy
papi és civil ruha tökéletességét
áttanulmányoztam Budapesten, hogy a nagy-
ságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen
nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki meg-
rendelőnek elég egy minta reverenda beküldés,
esetleg hívásra személyesen kiutazom.

Alkalmra bármilyen szalon ruha kölcsön
kapható.

Alázatos tisztelettel

VAJNOVSZKY KÁROLY

papi- és polgári szabó.
Szent János-utca 32. (Saját ház.)

ALAPITVA TÖLT 1898-BAN.

Kálvária-utcán egy üres telek eladó.

HAJHULLÁS ELLEN

lugmentes hajmosó „Pixobin“ lugmentes kamill
hajmosó oxigénnel „Ciwuco“. Ára csomagonként
30 fillér.

FÜRDŐSŐ.

Nemesfenyő

Orgona

Rózsa

Ibolya

csalódásig hűen utánozza ezen virágok illatát és
ezeket huzamosabb ideig tartja meg, mint az
„Illatszernapernácskák“. Ára csomagonként 40
fillér. Ha az Ön helységében nem kaphatók ezen
cikkek, úgy küldjön bélyegeketben 30, illetve 40 fill-
ért és hozzá portóra 10 fillért és ezért bérmentve
kapja ezen valóban megbízható szerek bármelyi-
két. Gyógyszertárak, drogériák, fodrászok és egyéb
szaküzletek magas rabbatban és ingyenes propa-
gandában részesülnek.

Készíti Ciwuco Chemische Industrie Berlin.

Egyedüli vezérképviselet: **HOLCZER EMIL ZOLTÁN.**
Budapest, VIII., Szigetvári-utca.

**Melocco Péter cementárugyár és
építési vállalat részvénytársaság**

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyvárad, fióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt: Szabadalmazott géppel
szárított karbantyas
portlandcement csöveket
az összes szabványos mé-
retekben és az ahhoz való idomdara-
bokat, csömöszölt és vasbetétes, vala-
mint portlandcement csöveket, küt-
gyűrűket stb.

**Márvány mozaiklap, műkö-
és cementárugyár. Beton és
vasbeton építési vállalat.**

Elvállal: Utcák és házak csa-
tornázását, hidak és
vizmedencék szak-
szerű építését. Na-
gyobb vállalatoknál **tervekkel és
költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

Ujévi cikkek mint kollekciók,
diszkek, mikulások
megérkeztek és kiárusításuk

JANKY ANTAL UTÓDA

Szt. László-téri üzletében megkezdődött. **Karácsonyfa** (fenyő
és luc) óriási mennyiségben, december hó közepétől kezdve
kerül nagyban és kicsinyben eladásra. Mély tisztelettel:

Telefon
szám 8**JANKY ANTAL UTÓDA**(Cégtulajdonos: **Csatáry József.**)Telefon
szám 8

Ha nincs megelegetve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi őnt az oltsai szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás Alkalni és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ujat készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

PETRY ÁRPÁD

órás és látszerész

Tarsoly és Risztó-cég mellett.

Amateur fényképészeti cikkek és felszerelések raktára. Legnagyobb látszerészeti üzlet. Orvosi rendeletre is a legjobb és legolesobb kiszolgálás.

Helyi és vidéki telefon 181. sz.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 9.

Széchenyi-tér 2. szám.

Rimanóczy palotával szemben.

Uj! Csipke, himzés és Uj!
hatisnya üzlet

nyilik meg december 23-án Rákóczi-ut 5. sz. a. Eddig még nem létezett olcsó árakkal.

Tisztelettel

Friedman Jenő.

Tisztelettel értesítjük a nagyra-becsült megrendelőinket, hogy

lakatos és gazdasági gépműhelyünket Lukács György-u. 14. sz. a.

helyeztük át. Hol mindennemű lakatos munkák és gépjavitások gyorsan és szakszerűen eszközöltetnek. Kiváló tisztelettel

RUFF TESTVÉREK

Jenny Jenő

órás, ékszerész és látszerész
Szent János-utca 39. szám.

UJÉVI ALKALOMRA hallatlan olcsó árban lehet szép fali-, zseb- és asztali órákat s valamint szép kivitelű ékszereket vásárolni. Szives pártfogást kérve, mély tisztelettel

Jenny Jenő

órás- és ékszerész

Nagyvárad, Szt. János-utca 39. sz.

Deutsch Simon
bútor-asztalos Ór-u. 6.

Elvállal olcsó árban háló-szoba-, ebédlő- és szalon berendezéseket, ugyszintén előszoba és konyha berendezést. Hívásra megjelenek.

ÉGI LANT

ker. katolikus imádságos és énekes könyv, díszes vászonkötésben

1 K 30 fillérért

kapható a Szt. László-nyomda részvénytársaságnál.

Oláh Sándor

épület- és műlakatos

Beöthy Ödön-u. 43.

Elvállal minden e szakmába vágó új munkákat és javításokat jutányos árban. Takarékos tüzhelyek állandóan ratáron. Költségvetést kívánatra küldök.

Eredeti Meteor kályhák,

kályhatalcák és ellenzők, fa- és széntarték,

valódi porosz fűtőszén házhoz szállítva 50 K° zsákokban kimérve 100 K° 4-20 K és 5 K.

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése Rákóczi-ut.